

Problem 2.1

$$y = 3 - e^{2x} + 2e^x \Leftrightarrow \left| \begin{array}{l} \text{variabelbyte} \\ z = e^x \end{array} \right| \Leftrightarrow y = 3 - z^2 + 2z$$

$$\Leftrightarrow 0 = z^2 - 2z + y - 3$$

$$\Leftrightarrow z_{1,2} = 1 \pm \sqrt{1 - (y - 3)} = 1 \pm \sqrt{4 - y}$$

(a) om $x \geq 0$, så $z = e^x \geq e^0 = 1$, alltså $z \geq 1$

Av de två rötterna ovan är det bara $1 + \sqrt{4 - y}$ som är större än (el. lika med) 1.

$\therefore z = 1 + \sqrt{4 - y}$, där $4 - y \geq 0$, alltså $y \leq 4$

$$z = e^x \Rightarrow e^x = 1 + \sqrt{4 - y} \Leftrightarrow \boxed{x = \ln(1 + \sqrt{4 - y})}$$

där $y \leq 4$

$$\therefore f^{-1}(x) = \ln(1 + \sqrt{4 - x}), \quad \mathcal{D}_{f^{-1}} = (-\infty, 4]$$

(b) om $x \leq 0$, så $0 < z = e^x \leq e^0 = 1$, alltså $0 < z \leq 1$

Av de två rötterna $z_{1,2}$ ovan är det bara $1 - \sqrt{4 - y}$ som kan ligga mellan 0 och 1.

$\therefore z = 1 - \sqrt{4 - y}$, där $4 - y \geq 0$ (alltså $y \leq 4$)
och $1 - \sqrt{4 - y} > 0$

$$1 - \sqrt{4 - y} > 0 \Leftrightarrow 1 > \sqrt{4 - y} \Leftrightarrow 1^2 > 4 - y \geq 0$$
$$\Leftrightarrow -1 < y - 4 \leq 0$$
$$\Leftrightarrow 3 < y \leq 4$$

$$z = e^x \Rightarrow e^x = 1 - \sqrt{4 - y} \Leftrightarrow \boxed{x = \ln(1 - \sqrt{4 - y})}$$

där $3 < y \leq 4$

$$\therefore f^{-1}(x) = \ln(1 - \sqrt{4 - x}), \quad \mathcal{D}_{f^{-1}} = (3, 4]$$

Problem 2.2

(i) $\ln(x+y) = \ln x + \ln y$

(a) $x=y=1 \rightsquigarrow \left. \begin{array}{l} VL = \ln 2 \approx 0,693 \\ HL = \ln 1 + \ln 1 = 0 + 0 = 0 \end{array} \right\} VL \neq HL$

(b) $x=y=2 \rightsquigarrow \left. \begin{array}{l} VL = \ln 4 = \ln 2^2 = 2 \ln 2 \approx 1,386 \\ HL = \ln 2 + \ln 2 = 2 \ln 2 \end{array} \right\} VL = HL$

(c) Förutsatt att $x > 0$ \vee $y > 0$:

$$\ln(x+y) = \ln x + \ln y \iff \ln(x+y) = \ln(x \cdot y)$$

$$\iff x+y = x \cdot y \iff x = x \cdot y - y \iff x = (x-1) \cdot y$$

$$\iff \boxed{y = \frac{x}{x-1}}$$

$y > 0$ uppfylls om $\frac{x}{x-1} > 0$, vilket uppfylls om $x > 1$ el. $x < 0$. Vi har dock utgått från att $x > 0$ och så kan det inte bli $x < 0$.

$$\therefore \underline{y = \frac{x}{x-1} \text{ där } x > 1}$$

(ii) $\ln(x-y) = \ln x - \ln y$

(a) $x=2, y=1 \rightsquigarrow \left. \begin{array}{l} VL = \ln(2-1) = \ln 1 = 0 \\ HL = \ln 2 - \ln 1 = \ln 2 - 0 = \ln 2 \approx 0,693 \end{array} \right\} VL \neq HL$

(b) $x=4, y=2 \rightsquigarrow \left. \begin{array}{l} VL = \ln(4-2) = \ln 2 \\ HL = \ln 4 - \ln 2 = 2 \ln 2 - \ln 2 = \ln 2 \end{array} \right\} VL = HL$

(c) Förutsatt att $x > 0, y > 0$ \vee $x-y > 0$:

$$\ln(x-y) = \ln x - \ln y \iff \ln(x-y) = \ln \frac{x}{y} \iff x-y = \frac{x}{y}$$

$$\iff xy - y^2 = x \iff y^2 - xy + x = 0$$

$$\iff y_{1,2} = \frac{x}{2} \pm \frac{\sqrt{x^2 - 4x}}{2} \dots \text{det krävs att } x^2 - 4x \geq 0, \text{ så } x \geq 4$$

Det är lätt att se att $y_{1,2} > 0$ \vee $x > y_{1,2}$ då.

$$\therefore y = \frac{x + \sqrt{x^2 - 4x}}{2} \text{ eller } y = \frac{x - \sqrt{x^2 - 4x}}{2}, \text{ där } x \geq 4.$$

$$(iii) \quad e^{x+y} = e^x + e^y$$

$$(a) \quad x=y=0: \quad \left. \begin{array}{l} VL = e^{0+0} = e^0 = 1 \\ HL = e^0 + e^0 = 1+1 = 2 \end{array} \right\} \rightarrow VL \neq HL$$

$$(b) \quad x=y=\ln 2: \quad \left. \begin{array}{l} VL = e^{\ln 2 + \ln 2} = e^{\ln 2} \cdot e^{\ln 2} = 2 \cdot 2 = 4 \\ HL = e^{\ln 2} + e^{\ln 2} = 2 + 2 = 4 \end{array} \right\} VL = HL$$

$$(c) \quad e^{x+y} = e^x + e^y \Leftrightarrow e^x \cdot e^y - e^y = e^x \Leftrightarrow e^y \cdot (e^x - 1) = e^x$$
$$\Leftrightarrow e^y = \frac{e^x}{e^x - 1} \Leftrightarrow y = \ln \frac{e^x}{e^x - 1} \Leftrightarrow y = x - \ln(e^x - 1)$$

↑
det krävs att $e^x - 1 > 0 \Leftrightarrow e^x > 1 \Leftrightarrow x > 0$

$$\therefore y = x - \ln(e^x - 1), \text{ där } x > 0$$

$$(iv) \quad e^{x-y} = e^x - e^y$$

$$(a) \quad x=y=0: \quad \left. \begin{array}{l} VL = e^{0-0} = e^0 = 1 \\ HL = e^0 - e^0 = 1 - 1 = 0 \end{array} \right\} VL \neq HL$$

$$(b) \quad x=\ln 4, y=\ln 2: \quad \left. \begin{array}{l} VL = e^{\ln 4 - \ln 2} = e^{\ln 4} \div e^{\ln 2} = 4 \div 2 = 2 \\ HL = e^{\ln 4} - e^{\ln 2} = 4 - 2 = 2 \end{array} \right\} VL = HL$$

$$(c) \quad e^{x-y} = e^x - e^y \Leftrightarrow \frac{e^x}{e^y} = e^x - e^y \Leftrightarrow e^x = e^x \cdot e^y - (e^y)^2$$

$$\Leftrightarrow / \text{variabelbyte } z = e^y / \Leftrightarrow e^x = e^x \cdot z - z^2$$

$$\Leftrightarrow 0 = z^2 - e^x \cdot z + e^x \Leftrightarrow z_{1,2} = \frac{e^x \pm \sqrt{e^{2x} - 4e^x}}{2}$$

$$\text{Det krävs att } e^{2x} - 4e^x \geq 0 \Leftrightarrow e^x \cdot (e^x - 4) \geq 0$$

$$\Leftrightarrow e^x \geq 4 \Leftrightarrow x \geq \ln 4$$

$$z = e^y \rightarrow y = \ln z$$

$$\therefore y_{1,2} = \ln \frac{e^x \pm \sqrt{e^{2x} - 4e^x}}{2}, \text{ där } x \geq \ln 4$$

Problem 2.3 (i) $\ln x^p = (\ln x)^p$

(a) $x=e, p=2$:
$$\left. \begin{aligned} VL &= \ln e^2 = 2 \\ HL &= (\ln e)^2 = 1^2 = 1 \end{aligned} \right\} VL \neq HL$$

(b) $p=1, x>0$:
$$\left. \begin{aligned} VL &= \ln x \\ HL &= \ln x \end{aligned} \right\} VL = HL$$

(c) Förutsatt att $x > 0$ ($x > 1$ ifall p ej är heltal):

$$\ln x^p = (\ln x)^p \Leftrightarrow p \cdot \ln x = (\ln x)^p \Leftrightarrow 0 = (\ln x)^p - p \ln x$$

$$\begin{aligned} (p \neq 0) \\ \Leftrightarrow 0 &= \ln x \cdot ((\ln x)^{p-1} - p) \Leftrightarrow \ln x = 0 \text{ eller } (\ln x)^{p-1} = p \end{aligned}$$

$\ln x = 0 \Leftrightarrow x = 1$... det krävs att $p > 0$, ty annars

är HL odefinierat

$$(\ln x)^{p-1} = p \Leftrightarrow p = 1 \text{ eller } \ln x = \sqrt[p-1]{p}$$

$$x = e^{\sqrt[p-1]{p}}$$

$\therefore p > 0 \text{ } \underline{\sigma} \text{ } x = 1 \text{ el. } p = 1 \text{ } \underline{\sigma} \text{ } x > 0$

eller $\frac{p \neq 1}{p \neq 0} \text{ } \underline{\sigma} \text{ } x = e^{\sqrt[p-1]{p}}$

ifall $p < 0$, så måste p vara

jämmt heltal

(ii) $(e^x)^p = e^{x^p}$

(a) $x=1, p=2$:
$$\left. \begin{aligned} VL &= (e^1)^2 = e^2 \approx 7,389 \\ HL &= e^{1^2} = e^1 = e \approx 2,718 \end{aligned} \right\} VL \neq HL$$

(b) $x=p=1$:
$$\left. \begin{aligned} VL &= (e^1)^1 = e^1 = e \\ HL &= e^1 = e^1 = e \end{aligned} \right\} VL = HL$$

(c) Förutsatt att $x > 0$ ifall p ej är heltal.

$$(e^x)^p = e^{x^p} \Leftrightarrow e^{xp} = e^{x^p} \Leftrightarrow xp = x^p \Leftrightarrow \begin{cases} p=1, x \in \mathbb{R} \\ x=0, p>0 \\ x = \sqrt[p-1]{p}, p \neq 0, 1 \end{cases}$$